

Received/Makale Geliş 20.07.2023
Published /Yayınlanma 30.09.2023
Volume/Issue (Cilt/Sayı)-ss/pp 10(99), 2394-2403

10.5281/zenodo.8396845
Araştırma-Makalesi
ISSN: 2459-1149

Dr. Öğr. Üyesi Burcu Turan Torun
<https://orcid.org/0000-0003-1963-9368>

Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, Van / TÜRKİYE

Kadın Girişimcilerin Finansal Okuryazarlık Becerilerinin Araştırılması Researching Financial Literacy Skills of Women Entrepreneurs

ÖZET

Girişimcilik faaliyetlerinin ülkelere katkılarının faydası sonucu bu faaliyetlerin yaygınlaştırılması ülkeler tarafından amaçlanmaktadır. Girişimcilikte kadın erkek ayrımı yapılmaksızın, günümüzde sadece kadının yeri evidir düşüncesinin dışında kadınlar her işle uğraşmış ve girişimcilik faaliyetleri ortaya çıkmaya başlamıştır. Kadın girişimciler kendi kariyerlerini yönetirler ve yönetme sürecinde bir takım riskler alırlar ve riske bağlı olarak da başarı elde etmek isterler. Kadınların girişimcilik faaliyetlerinde başarılı olması bir takım faktörlere bağlıdır, bunlardan biri de son yıllarda oldukça popüler olan finansal-okur yazarlıktır. Önemli girişimsel kararlar alabilmek ve ekonomiyi doğru yorumlayabilmek finansal girişimlerde başarıyı destekleyebilmektedir. Bu araştırmanın amacı finansal okuryazarlığın öneminin girişimci bireyleri etkilemesinden dolayı girişimci bireylerin finansal okur-yazarlık durumlarının ortaya konulmasıdır. Çünkü değişen ve belirsizliğin hakim olduğu çevre koşullarında bilgiyi araştırmak, yorumlamak kadın girişimcilerin başarı elde etmelerinde önem arz edecektir. Bu önemden ötürü Van ilinde tekstil sektörlerinde faaliyet gösteren kadın girişimcilerle yarı yapılandırılmış mülakat yöntemi kullanılarak veriler elde edilmiş ve finansal okur-yazarlık durumları ele alınmıştır. Ortaya çıkan sonuçlara bir bütün olarak bakıldığında ise kadın girişimcilerin finansal okuryazarlıklarının olduğu fakat geliştirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Bununla birlikte finansal okuryazarlık eğitimleri verilerek bilgi eksiklikleri tamamlanabilir ve kadın girişimcilerin başarılarına katkı sağlanabilir

Anahtar Kelimeler: Girişimcilik, Kadın Girişimcilik, Finansal Okuryazarlık

Jel Sınıflandırma Kodları: M19,M10,M130.

ABSTRACT

As a result of the benefits of the contributions of entrepreneurial activities to the countries, the dissemination of these activities is aimed by the countries. In entrepreneurship, without discrimination between men and women, women have started to do every job and have started to do entrepreneurial activities, except for the thought that only women have a place in their homes today. Women entrepreneurs also manage their own careers and take some risks in the management process and want to achieve success depending on the risk. The success of women in entrepreneurial activities depends on a number of factors, one of which is financial literacy, which has been very popular in recent years. Taking important entrepreneurial decisions and interpreting the economy correctly can support success in financial initiatives. The aim of this research is to reveal the financial literacy status of entrepreneurial individuals because the importance of financial literacy affects entrepreneurial individuals. Because in changing and uncertain environmental conditions, researching and interpreting information will be important for women entrepreneurs to achieve success. Due to this importance, data were obtained by semi-structured interview method with women entrepreneurs operating in the textile sectors in Van and their financial literacy status was discussed. As a result, when the results are considered as a whole, it is thought that women entrepreneurs have financial literacy, but it needs to be improved. However, a lack of knowledge can be filled by providing financial literacy training and can make a great contribution to the success of women entrepreneurs.

Keywords: Entrepreneurship, Women Entrepreneurship, Financial Literacy

JEL Classification Codes: M19,M10,M130.

1. GİRİŞ

Girişimcilik faaliyetlerinin faydaları nedeniyle ülkeler bu faaliyetin yaygınlaşması için uğraş vermektedir. Geçmiş yıllarda erkek bireylerin yapabileceği bir iş olarak kabul gören girişimcilik artık kadınlar tarafında da yapılmakta ve başarılar elde edilebilmektedir.

Kadınlar tarafından kurulup işletilen ve yönetilen işletmelerdeki girişimcilik, kadın girişimcilik olarak ifade edilmektedir (Koca Ballı, 2015,s.372). Toplumlarda önemli bir oranı oluşturan kadınların bu faaliyette bulunması ekonomi açısından önemli katkılar sağlayabilmektedir. Bundan dolayı kadınların girişimcilik faaliyetinde bulunmaları ülkelerin gelişmesi için önemli görülmektedir.

Kadın girişimcilik ülkemizde oldukça önemli bir yere ulaşmıştır. Türk toplumunda kadının yeri genellikle evlidir ve evde işi çocuk bakımıdır (Bedük, 2005,s.107) birlikte bu düşünce değişim göstermiş ve kadınlar hemen hemen her işi yapmaya başlamışlardır.

Kadın girişimciler kendi kariyerlerini yönetebilen kadınlardır. Bu süreçte yeni kariyerlerde yenilik oluşturma, yaratıcılık, risk alma, vizyon oluşturabilme ve cesaret yer almaktadır (Keskin, 2014,s.65). Kadınların bir işletme kurarak başarı elde etmeleri birçok faktör tarafından etkilenebilmektedir. Bu faktörlerden en önemlisi ise son dönemlerde araştırmalara konu olan finansal okuryazarlıktır çünkü ekonomik faaliyette bulunan girişimcilerin doğru finansal kararlar vererek başarılı olabilmeleri iyi bir finansal okuryazar olmaları ile ilişkilidir (Cansever ve Kızıldağ, 2021,s.882).

Finansal okuryazarlık, son yıllarda popüler hale gelmiştir (Özdemir vd., 2021,s.451). Finansal okuryazarlık, bireyin geliri/bütçe durumuyla ilgili bilgi sahibi olunmasını ve bu süreci en etkili ve verimli bir şekilde yönetmesini belirtmektedir (Erim, 2018,s.3). Değişen ve öngörülemez çevre koşullarında bilgiyi araştırmak, analiz etmek ve bunu uygun yatırım araçlarına dönüştürmek elbette kadın girişimcilerin başarılar elde etmelerinde önem sağlamaktadır. Bu önemden dolayı bu çalışmada Van ilinde tekstil sektörlerinde aktif olarak faaliyet gösteren kadın girişimcilerle yarı yapılandırılmış mülakat yöntemi tekniği ile veriler elde edilip değerlendirilmiş ve finansal okuryazarlık durumları ele alınmıştır.

1.1. Kadın Girişimcilik

Günümüz iş hayatında iş görenlerin demografik yapısı olabildiğince değişmiştir. Bu değişimlerden kadınlar da etkilenmiştir. Sanayi Devrimi'ne kadar kadınların temel görevleri ev işi olmuş, sonraki dönemlerde kadının toplumdaki yerinde anlamlı değişimler gerçekleşmiştir (Nayır, 2008,s.634). Bu değişimler sonucu kadınlar da erkekler gibi girişimcilik faaliyetinde bulunmaya başlamışlardır.

Literatürde kadın girişimcilik tanımları Ecevit (1993) tarafından yapılan tanım çerçevesinde şekillenmiştir. Bu tanıma göre bir işletme kuran, işletmede söz sahibi olan, iş yapmak için çeşitli temaslarda bulunan, yatırım yapan ve risk üstlenen kadın özelliklerine vurgu yapılmıştır (Ecevit, 1993,s.20). Kadın girişimciliği kavramı, kadının çalıştığı veya çalıştırdığı kişilerle birlikte iş süreç aşamalarını ev dışındaki bir mekânda çalışmayı sağlaması ve iş sorumluluğunu üstlenebilmesi olarak ifade edilebilmektedir (Filizöz ve Yaraş, 2020,s.181).

Kadın girişimci ev dışında olan bir mekanda kendi işini kuran, kurduğu işten kar elde etmek istemeyi amaçlayan personel istihdam eden, risk alan, rekabet eden, yatırımlar yapan, işletmesini daha başarılı hale getirmeye çalışan kadındır (Saçak Düzgün, 2021,s.161).

Kadın girişimci, bir işletmeyi kuran, koordine eden, işleten kadın olarak ifade edilebilir. Bu girişimciler, yenilikçidir, kendilerine güvenir, bireysel olarak yada başkaları ile beraber iş birliği oluşturarak, ekonomik olarak bağımsızlık elde etmede yeteneklidir. Bir işletmeyi başlatıp işleterek istihdam sağlayan kadınlar olmaktadır (Keskin, 2014,s.73). Kadın girişimciler, belirli bir amaç doğrultusunda, bazı riskleri üstlenerek ve bir iş oluşturarak bu işi kuran, mal ve hizmet üreten, kendi işini sahibi olan bireydir (Yıldırım ve Çıkmaz, 2016, s.979).

Toplumlar daha çok gelişebilmek için girişimcilerin sayılarını arttırmanın yollarını aramaya başlamıştır. Ekonomik ve siyasal nedenlerle girişimciliğin yaygınlaştırılması, geliştirilmesi, siyasal olarak, ekonomik olarak ve toplumsal gerekçelerle küçük girişimcilik faaliyetlerinin yaygınlaştırılması, geliştirilmesi, kadınlara girişimci özelliklerinin kazandırılması yönündeki eğilimler ve kadınları destekleyici uygulamalar günümüzde artmıştır (Soysal, 2010,s.88). Kadın girişimciliği, ekonomik büyümeyi destekleyebileceği ve istihdam için bir aracı ve dengeleyici görevi gördüğü için akademisyenler için büyük ilgi görmektedir (Yang vd., 2020,s.1). Kadın girişimciler, hem gelişen hem de gelişip değişen ülkelerde artmaktadır (Kaciak ve Welsh, 2020).

Girişimsel bir kariyer hedefleyen kadın sayıları erkeklerin sayılarına göre daha azdır (Cardella vd., 2020,s.1). Kadın girişimciler, erkek girişimciler gibi ülkenin gelişmesine katkıda bulunur. Kadın girişimciler ülkenin ekonomik yönden büyümesi ve istihdam yaratmasını olumlu bir şekilde etkiler. Kadın girişimcilik sayesinde ekonomik sistem içerisinde çeşitlilik artar ve kadınlar kendi potansiyellerini gerçekleştirirler (Koca Ballı, 2015,s.37).

Kadın girişimciler uzlaşmacıdır, insancıldır, sabırlıdır, kendini ispat etme, ekonomik olarak bağımsız olmak isteği bulunmaktadır. Cam tavan sendromu ile muhatap olan kadın kendini ispatlama yoluna gidebilmektedir (Aslan ve Atabey: 2007,s.5).

Pek çok toplumda yaşandığı gibi Türkiye’de de kadın girişimciliği, kadın bireylerin bağımsız iş sahibi olması ve bu sürecin tüm risklerini üstlenerek yönetmek, yeni liberal yaklaşımla işsizliği azaltmaya katkı sağlamak ve yoksulluğu azaltmak, mikro kredilerle ve girişimcilik eğitimleriyle, kadınların kendi hesaplarına çalışmaya yönlendirilmesiyle ortaya çıktığı (Sallan Gül ve Altındal, 2016,s.1370) ve oldukça önemli bir konu haline geldiği söylenebilir.

Kadın girişimciler buldukları ekonomik faaliyet ile dünya ekonomisinin gelişmesinde ve büyümesinde aktif rol oynamaktadırlar. Özellikle gelişmiş ülkelerde kadın girişimcilerin elde ettikleri başarılar erkek girişimcilerin başarılarıyla eşit duruma gelmiş ve erkek girişimciler gibi etkili olmaya başladıkları görülmüştür (Filizöz ve Yaraş, 2020,s.183).

Kadınların da erkek bireyler gibi girişimcilikte güçlenmeleri ve kadınların ekonomik açıdan ve sosyal açıdan önemli bir güç haline gelmesi ülkenin ekonomik gelişim sürecini ve sosyal sistemin güçlendirilmesinde önemli bir konudur (Keskin, 2014,s.72). Bunun yanında kadınların iş kurma sürecinde ve sonrasında birçok sorunla karşılaştığı görülmektedir. Finansmana erişim yolları, olumsuz işletme düzenlemesi, kültürel engeller, işletme çeşitleri ve sektörün seçimi ve kararı, bilgi ve eğitim eksiklikleri, iletişim zorlukları, sosyal destek eksiklikleri, bağlantı kurma (network) eksiklikleri ve arızaları, eğitimsel ve mesleki ayrımcılık ve ev ile iş sorumlulukları bu zorluklar arasında ifade edilebilmektedir (Yılmaz ve Karaçelebi, 2020,s.284).

Kadın girişimciler, diğer kadınlara kıyasla daha fazla risk üstlenme eğilimi gösterirler, daha kararlı bir yapıya sahiptirler, rekabete dayanıklıdırlar, kendi kaderlerini tayin etmeye daha fazla istekli olan kadınlardır. Onlar çevresel fırsatları değerlendirirler, kaynakları bir araya getirirler ve yönetirler ve zenginlikler oluşturmaya çalışırlar (Keskin, 2014,s.73). Kadınlar, istihdam yaratmak ve üretimi arttırmak, yoksulluğu azaltmak gibi girişimsel aktivitelere ve ekonomik gelişmeye anlamlı katkı sağlarlar (Cardella vd., 2020,s.1).

1.2. Finansal Okuryazarlık

Sürekli gelişip ve değişmeye açık olan günümüz de insanların elde etmek istediği en önemli becerilerden ilki, parayla başa çıkabilme, yani parayı yönetebilme yeteneğidir. İnsanların değişen çağda kullanılabilir finansal ürün/ hizmetlerin çeşitliliğini artması ve karmaşıklaşmasıyla baş edebilmesi, hayatta kalabilmek için finansal okuryazarlık becerilerine sahip olmak bir zorunluluk olmuştur. Bu beceriye sahip olmak hem finansal problemleri çözmeyi, bu problemlerden kaçınabilmeyi hem de bireylerin refah içinde, mutlu bir hayat sürdürebilmelerini sağlar (Öztürk ve Demir, 2015,s.114).

Finansal okuryazarlık; insanların bütçelerini yönetebilmeleri için gerekli olan bilgiyi toplayabilmesi, bilginin analiz edilmesi sonucu durumu idrak etme, öngörüle bulunmak, yaptığı planlamaya uygun olarak finansal kararlar vermek ve ani durumlar için de tedbirli olabilme yetilerinin tamamını ifade etmektedir (Kıran ve Çetinkaya Bozkurt, 2019,s.71).

Bireylerin finansal bakımdan doğru karar vermesi ve sahip olduğu finansal gücünü koruyabilmesi için gerekli olan finansal bilgi düzeyi, becerileri, tutumları ve davranışlarından oluşan birleşik tutumları finansal okuryazarlık olarak ifade edilmektedir (Erim, 2018,s.3). Finansal okuryazarlığın önceliği finansal bilginin güncelliği ve algılanmasına dayanmaktadır (Uraz Kaya ve Kılıç, 2021,s.298).

Finansal okuryazarlık kavramında fikir birliğine varılabilmemiş bir tanım bulunmamaktadır (Ergün, vd., 2014,s.848). Konuyla ilgili literatürde yapılmış olan tanımlar Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 1. Literatürde Olan Finansal Okuryazarlık Kavramlarının Tanımları

Yazar/Yazarlar	Yıl	Tanımlar
Schagen & Lines	1996	Para yönetimi kavramı ile ilgili temel kavramları anlayan, finansal kurumlar, sistemlerin ve hizmetler hakkında bilgi sahibi olan; genel ve özel bir dizi becerisi olan, finansal işlerin etkin ve verimli yönetimine izin veren ve buna yönelik davranışlar sergileyen kişilere finansal okuryazar, bu sürecin sonunda kazanılan edinime de finansal okuryazarlık denir.
Chen & Volpe	1998	Finansal okuryazarlık kavramı, belirsiz ortamlarda finansal karar vermedeki en etkili olan kavramlardır.
Mason & Wilson	2000	Finansal okuryazarlık, bir bireyin muhtemel finansal sonuçlara ilişkin karar verebilmeleri için gerekli olan bilgiyi elde etme, anlama ve değerlendirme süreci becerisidir.
Vitt, Anderson, Kent, Lyter, Siegenthaler & Ward	2000	Finansal okuryazarlık kavramı, bireyin kişisel finans konularını anlayabilme, analiz edebilme, yönetme ve iletme yeteneğidir.
Worthington	2006	Finansal okuryazarlık kavramı, matematiksel yetenek ve finansal terimlerin anlaşılabilmesi olarak tanımlanabilir
Greenfield & Williams	2007	Finansal okuryazarlık kavramı, bireyi doğru ya da iyileştirici bir yola koyacak bir kapasiteye işaret eden normatif bir kavramdır.
Lusardi	2008	Temel düzeyde olan finansal okuryazarlık, faiz oranlarını, enflasyonun etkilerini ve riski dağıtılabilmeyi anlayabilme becerisidir. İleri düzeyde finansal okuryazarlık kavramı ise yatırım ve tasarruf kararları alabilme, risk ve getiri arasındaki ilişkiyi anlama, temel menkul kıymet değerlemesi hakkında bilgi sahibi olma, tahvil, hisse senedi ve yatırım fonlarının işleyişini anlayabilme becerisidir
Lissington & Matthew	2012	Finansal okuryazarlık kavramı çeşitli özellikler içeren bilgi, beceri, davranış ve deneyimlerdir.
Pinto	2012	Finansal okuryazarlık, bireyin için gerekli finansal bilgileri edebilme, anlama ve değerlendirme becerisi olarak tanımlanabilir.
Xu & Zia	2012	Finansal okuryazarlık, finansal araçlar, kurumlar, kavramlar, bilgi ve beceriler, para yönetimi ve finansal planlamayı kapsayan ve genel olarak finansal yeteneği ifade eden bir kavramdır
Taylor & Wagland	2013	Finansal okuryazarlık, bireylerin refah düzeyinin ve finansal konularının yönetilmesi için finansal açıdan önemli olan bir kavramdır
Ergün, Şahin & Ergin	2014	Finansal okuryazarlık, bireylerin gelir düzeylerini, birikim ve yatırımlarını doğru değerlendirme, bütçelerini yönetebilme yetkinliğidir.
Filippova	2015	Finansal okuryazarlık, bireyin refahını etkileyen bir faktör olarak gözden geçirilir, bir bireyin finansal açıdan yetkin özelliklerini tanımlar.
Gutnu & Cihangir	2015	Finansal okuryazarlık, bireylerin para kullanımı ve yönetimi konusunda tasarrufları ve alacağı yatırım kararlarında, doğru finansal araçların tercih edilmesini sağlayacak şekilde bilgi, beceri ve finansal refahını artırma çabasıdır.
Kılıç, Ata & Seyrek	2015	Finansal okuryazarlık, bireyin finansı anlayabilme becerisidir. Daha açık bir ifade ile bireyin daha etkin finansal kararlar alabilmesi için sahip olması gereken finansal bilgi ve yeteneklerdir.
Golemac & Loncar	2016	Dar anlamda bir bilgi sentezini temsil eden finansal okuryazarlık, para yönetiminde farkındalık, beceri, tutum ve davranış geliştirilmesidir.
Aksoylu, Boztosun, Altınışık & Baraz	2017	Finansal okuryazarlık, finans dünyasındaki gelişmeler karşısında uygun kararlar alabilmeyi ve finansal planlama yaparak bireyin kendi finansal durumunu yönetebilmeyi sağlayacak düzeyde finansal kavramları anlayabilme yetkinliğine sahip olmaktır.
Karakulle & Tan	2018	Finansal okuryazarlık, bireylerin günlük yaşamda hayatlarını devam ettirebilmelerine ve sahip oldukları gelirler ile giderlerinin dengeli bir şekilde ilerlemesine katkı sağlayan kaynaklarının kullanımı ile ilgili olarak, finansal konularda bilgi, beceri, tutum ve davranışlara sahip olma derecesidir

Kaynak: Cansever ve Kızıldağ, 2021,s.882.

Finansal okuryazarlık, finansal koşulları ve finansal kavramları anlama ve bu bilgiyi uygun şekilde davranışa dönüştürme yeteneği olarak ifade edilebilir (Ahmetoğulları ve Öcel, 2021:2479). Yukarıda tabloda yapılan tanımlardan yola çıkarak finansal okuryazarlık bir bireyin bütçe oluşturma, tasarruf yapma, yatırım yapma gibi insan hayatı için önem arz eden finansal konularda geleceğine yön verecek doğru kararlar vermesinde gerekli olan finansal bilgi düzeyine sahip olmasıdır denilebilir (Salman ve Esmeray, 2020,s.2004).

Finansal okuryazarlık, bireylerin refah düzeyinin yanında, finansal güvenliği üzerinde de etkilidir (Temizel ve Bayram, 2011,s.75). Finans konusunda eğitim alan kişiler bile günümüz karmaşık çevre koşullarında doğru kararlar almakta zorlanabilmektedir. Değişen finansal piyasalar, demografik, ekonomik ve idari yapı finansal okuryazarlık eğitiminin önemini arttırmaktadır. Bu bağlamda finansal okuryazarlık düzeyini arttırmak tüm ülkeler için önemlidir (Erim, 2018,s.5).

Finansal okuryazarlık sadece fiyatları karşılaştırabilmek, kredi kartı borcunu ödeyip dengeleyebilmek ve faiz oranları arasında tercih yapmak anlamında değildir. Aynı zamanda tasarruf araçlarını değerlendirebilmek için en uygun finansal araçları etkin ve verimli olacak şekilde belirlemek, tüketim alışkanlıklarına yön vermek ve gelecek hakkında plan yapmaktır (Yılmaz ve Tunce, 2017,s.312). Karmaşık finansal ürünlerin ortaya çıkması bireylerin ve ekonomik sistem içerisinde finansal karar verenlerin gündelik yaşamlarına ve uzun dönemli planlamalarına ilişkin algı, tutum ve davranış sürecinde hayati bir role sahiptir (Ergün vd., 2014,s.849-850). Gelirler doğrultusunda yapılacak harcamaları dengede tutmaya çalışmak ve bunları yaparken gelir gider dengesinde meydana gelebilecek eksiklikleri ve olumsuz

durumları nasıl karşılayacağı konusunda bilgi sahibi olmak önemli bir yetenektir (Karakulle ve Tan, 2018,s.462).

Yapılan çalışmalara göre finansal okuryazarlığın öneminin artmasının sebepleri şu şekildedir (Güler, 2015:12,s.13):

- Karmaşık hale gelen finansal araçların artması,
- Karar verenlerin sorumluluklarının olması,
- Sürekli gelişen teknoloji,
- Emeklilikte ortaya çıkan yenilikler,
- Demografik sistemdeki değişimler,
- Finansal okuryazarlık düzey oranının düşük olması sonucu verilen finansal kararların hatalı olması,
- Finansal okuryazarlık bilgi eksikliğinden dolayı ortaya çıkan dolandırıcılık,
- Finansal dışlanma.

Finansal okuryazarlık kavramı, bilgi, tutumlar ve davranış kalıpları ile bir araya getirilmiş olup bir finansal okuryazarlık endeksi biçiminde oluşturulmuş ve bu endeksi yüksek olan bireylerin finansal açıdan okuryazar olduğu ifade edilmiştir (Karakuş ve Doğukanlı, 2021,s.48). Finansal okuryazarlık seviyesi yüksek olan kişiler hem finansal araçlar için hem de bütçe yönetimi konularında olan bilgi, beceri ve donanımları konusunda yüksek bilgiye sahip olur. Bu kişiler daha çok tasarruf yapabilir ve risk yönetme becerileri artar (Sakinç, 2018,s.541). Finansal okuryazar olan kişiler; yüksek getirisi ve yatırım için trendi olan hisse senetleri, yatırım fonları, alternatif emeklilik fonları gibi seçenekler arasında çeşitlendirip ilişkilendirmek suretiyle paralarını eşit olarak bölünmesiyle basit stratejiler ve taktikler uygulayabilmektedirler (Boz, 2019,s.149).

Finansal okuryazarlık birey, tüketici ya da yatırımcıların yatırımlarını, etkili bir şekilde gerçekleştirmesini sağlamayı sağlar hem bireysel olarak hem de yatırımcılar ve şirketler için önemlidir (Oktay ve Kandil Göker, 2020,s.36). Bireylerin finansal okuryazarlık seviyelerinin yükseltilmesi yatırım ve tasarrufun daha etkin yapılmasına ve dolayısıyla finansal piyasaların gelişimine katkı sağlar (Gutnu ve Cihangir, 2015,s.417).

2. YÖNTEM

2.1. Araştırmanın Önemi ve Amacı

Kadın girişimciliği, toplumların ekonomisine katkı sağlayan bir faaliyettir. Bu faaliyet ne kadar yaygın olursa o ülkenin ekonomisi o denli sağlıklı olacaktır. Tabii bu faaliyetlerin başarılı olması önemlidir. Toplumun kaynaklarını kullanan girişimcilerin bu kaynakları verimli kullanması gerekmektedir. Bu kaynakları verimli kullanabilmekteki önemli hususlardan birisi finansal okuryazarlık konusudur. Sürekli değişen çevre koşullarında bireylerin gelir durumları konusunda bilgi sahibi olmaları ve bu bilgiler doğrultusunda etkili şekilde idare etmeleri olarak ifade edilen finansal okuryazarlık geleceği öngörümlemeyi de içeren bir kavramdır. Bireylerin okuryazarlık düzeylerinin yüksek olması başarı ihtimallerini de o derece yükseltebilecektir. Finansal okuryazarlığın bu önemi ve bu konunun doğrudan girişimci bireylerle ilgili olması nedeniyle Van ilinde faaliyetini sürdüren kadın girişimciler evren olarak seçilmiştir. Çalışmada kadın girişimcilerin finansal okuryazarlık hakkındaki durumları ele alınmıştır.

2.2. Araştırmanın Yöntemi

Çalışmada, nitel araştırma yapılmıştır. Kadın girişimcilerden elde edilecek veriler için mülakat yöntemi kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış mülakat tekniği kullanılmıştır. Kadın girişimcilerle mülakatta bulunmak için sahip oldukları işletmeye gidilmiştir. Mülakatta yazılı notlar alınmıştır. Mülakatta yer alan soruları oluşturmak için konuyla ilgili literatür taraması yapılmış, konu hakkında daha önce çalışan Balaban ve Okutan'ın (2021) kullandıkları sorulardan oluşturulmuştur. Sorular alanında uzman olan iki akademisyenin görüşü de alınarak son şekli verilmiştir. Araştırmaya Van ilinde işletmesi olan 18 kadın girişimci katılmıştır.

2.3. Bulgular

Bu bölümde katılımcıların vermiş oldukları cevapların değerlendirilmesi bulunmaktadır. Kadın girişimcilere ait demografik özellikler Tablo 2'de yer almaktadır.

Tablo 2. Kadın Girişimcilere Ait Tanımlayıcı Bilgiler

Katılımcı	Yaş	Medeni Durum	Eğitim durumu
K1	26	Bekar	Lisans
K2	37	Evli	Lisans
K3	28	Bekar	Yüksekokul
K4	29	Bekar	Lisans
K5	39	Evli	Lisansüstü
K6	47	Evli	Lisans
K7	35	Evli	Lisansüstü
K8	28	Bekar	Lisansüstü
K9	25	Bekar	Lisans
K10	33	Evli	Lise
K11	27	Bekar	Lisans
K12	38	Evli	Lisansüstü
K13	27	Evli	Lisansüstü
K14	36	Evli	Lisans
K15	34	Bekar	Lisansüstü
K16	24	Bekar	Lisansüstü
K17	29	Evli	Lisans
K18	34	Evli	Lise

Araştırmaya katılan kadın girişimcilerden yaş itibarıyla en büyüğünün 47, en küçüğünün 24 yaşında olduğu görülmüştür. Medeni durum bakımından 8 girişimcinin bekar, 10 girişimcinin evli olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılan kadın girişimcilerin eğitim düzeylerine bakıldığında zaman zaman bir katılımcının yüksekokul mezunu olduğu, 2 katılımcı kadının ise lise mezunu olduğu diğer katılımcıların ise lisans eğitimi ve lisansüstü eğitime sahip oldukları görülmüştür.

2.3.1. Günlük Ekonomi Haberlerini Takip Edip Etmediği ve Ediliyorsa Hangi Haber Kaynaklarının Kullanıldığına İlişkin Yanıtlar

Günlük ekonomi haberlerini takip etmediğini belirten katılımcı sayısı 2'dir. Yine 2 katılımcı bu soruya bazen yanıt vermiştir. 14 katılımcı ise ekonomi haberlerini takip ettiğini belirtmiştir. Katılımcılar genelde haberleri sosyal medyadan takip ettiğini söylemiştir. Diğer katılımcılardan farklı olarak K13' e *gazete, e dergi, radyo*dan günlük ekonomi haberlerini takip ettiğini belirtmiştir.

2.3.2. Türkiye'nin En Önemli Ekonomik Sorununa İlişkin Yanıtlar

Katılımcılardan 3 kişi Türkiye'nin en önemli ekonomik sorununun enflasyon olduğunu belirtmiştir. K6, *eğitim ve ekonomi* olduğuna ilişkin cevap vermiştir. K7, *Kaynakların yanlış kullanımı*, K1, *Yönetim eksiklikleri*, K14, *sermaye girişi yetersizliği-sanayileşme hamlesinin yapılamaması-dışa bağımlılık* olarak gördüğünü belirtmiştir. 4 katılımcı ise *işsizliğin* en önemli sorun olarak gördüğünü ifade etmiştir.

2.3.3. Bütçe Yapma Alışkanlığına Ve Hangi Periyotlarla Bütçe Yapıldığına İlişkin Bulgular

Katılımcılardan 10 tanesi bütçe yapma alışkanlıklarının olduğunu ifade etmiştir. Diğer katılımcılar ise (8 kişi) böyle bir alışkanlıklarının olmadığından bahsetmiştir. Bütçe yapma alışkanlıkları olan katılımcılar aylık periyotlarla bütçe yaptıklarını ifade etmişlerdir. K14, *çoğunlukla aylık eğer alınması planlanan bir şey varsa 6 aylık periyotlarla* bütçe yaptığını ifade etmiştir. K8, *bütçe yapacak kadar kazancım yok* şeklinde bir cevap vermiştir. K12 ise böyle bir alışkanlığının *hiç olmadığını* ifade etmiştir.

2.3.4. Bütçede En Fazla Yer Tutan Harcama Kalemlerine İlişkin Bulgular

K1, bütçede çok fazla yer tutan harcama kalemlerine ilişkin *faturaların* olduğunu belirtmiştir. K2, *mutfağın masrafları ve faturalar*, K3, *kira*, K6, *çocuk okul masrafları*, K7, *eğitim giderleri*, *sosyal aktivite ve kira*, K12, *kredi* şeklinde cevaplar vermiştir. 6 katılımcı ise *gıda masraflarının bütçede en fazla ve çok yer tutan harcama kalemi olduğunu* belirtmiştir.

2.3.5. Tasarruf Yapılıp Yapılmadığı ve Ay İçinde Gelirin Belli Miktarını Harcamadan Mutlaka Tasarruf İçin Ayırıp Ayırmadığına İlişkin Bulgular

Araştırmaya katılan 13 kişi tasarruf yapmadığını belirtmiştir. 4 kişi tasarruf yaptığını belirtmiştir. K10 ise kısmen tasarruf yaptığını belirtmiştir.

2.3.6. Ay İçinde Nakde İhtiyacımız Olduğunda Ne Yaparsınız? Sorusuna İlişkin Bulgular

K1, *Borç alırım* şeklinde bir cevap vermiştir. 7 katılımcı kredi kartını kullandığını 4 kişi nakit avans çektiğini belirtmiştir. K7, *birikimlerim varsa altın dolar gibi onu kullanırım yoksa eş dosttan o da yoksa*

bankadan kredi çekerim şeklinde bir cevap vermiştir. K14, birikimden kullanırım ya da ihtiyaç duyulan meblağ fazla ise kredi kullandığını belirtmiştir.

2.3.7. Finansal Konulardaki Bilgi Kaynaklarınız Nelerdir? Sorusuna İlişkin Bulgular

Katılımcılar bu soruya haberler, ekonomi programları, medya, İnternet, gazete, haber kanalları şeklinde bilgi kaynaklarının olduğunu belirtmiştir. K14 ise *e-kitap, ekonomi dergileri, ekonomist ve finansal yazarların yazı ve videoları gibi bilgi kaynaklarının olduğunu söylemiştir.*

2.3.8. Finansal Okur-Yazarlık Kavramını Daha Önce Duydunuz Mu? Sorusuna İlişkin Bulgular

Katılımcılardan 5 kişi bu soruya hayır cevabını vermiştir. 13 kişi ise evet cevabını vermiştir.

2.3.9. Finansal Okur-Yazarlık Eğitimi Alma Durumunuz Nedir? Sorusuna İlişkin Bulgular

Katılımcılar finansal okur-yazarlık eğitimi almadıklarını belirtmişlerdir. K7, *finansal okur-yazarlık eğitimi almak istiyorum bence her girişimcinin alması gerektiği bir eğitim* şeklinde bir cevap vererek böyle bir eğitimin gerekli olduğu ve bu eğitime ihtiyaçlarının olduğunu vurgulamıştır.

2.3.10. 1 Milyon TL Paranız Olsa Nasıl Değerlendirirsiniz? Sorusuna İlişkin Bulgular

4 katılımcı altın alacağını ifade etmiştir. 2 katılımcı işletme açabileceğinden bahsetmiştir. 3 katılımcı döviz bazlı yatırım yapacağını belirtmiştir. 3 katılımcı ise borçlarını kapatacağını ifade etmiştir.

2.3.11. Vadeli Mevduat Hesabındaki Para İstenilen Zamanda Çekilebilir Mi, Enflasyon Fiyatlar Genel Düzeyindeki Sürekli Artıştır Şeklinde Sorulan Ve Doğrumu Yanlış Mı Şeklinde Seçeneklendirilen Sorulara İlişkin Bulgular

Vadeli mevduat hesabındaki para istenilen zamanda çekilebilir mi? sorusuna katılımcıların 11 tanesi *hayır* cevabını vermiştir. 5 tanesi *doğru* diye cevap vermiştir. 2 katılımcı *bilmiyorum* diye cevaplandırmıştır.

Enflasyon fiyatlar genel düzeyindeki sürekli artıştır şeklinde soruya 15 kişi doğru olduğunu 2 katılımcı yanlış olduğunu ifade etmiştir. 1 kişi bilmediğini belirtmiştir.

3. SONUÇ

Bu çalışmada özellikle şiddetli rekabet ortamında kar elde etmek için mücadele eden girişimcilerin başarılarında önemli konulardan birisi olan finansal okuryazarlık konusu ele alınmış ve kadın girişimcilerin bu konudaki becerileri ortaya çıkarılmaya çalışılmıştır. Araştırmada ortaya çıkan bulgulara bakıldığında kadın girişimcilerin çoğunluğunun günlük ekonomi haberlerini takip ettiği belirlenmiştir. Toplumda yaşayan her insanı ilgilendiren ekonomi haberlerinin kadın girişimciler tarafından takip edilmesi elbette ki beklediğimiz ve olması gereken bir durumdur. Ekonomi haberlerinin doğruluğu ve gelecekte ortaya çıkacak yönelimlerin daha doğru bir şekilde belirlenebilmesi için kadın girişimcilerin ekonomi ile ilgili haber kaynaklarını çeşitlendirmeleri önerilebilir.

Türkiye'nin en önemli ekonomik sorununa ilişkin yanıtla bakıldığı zaman kadın girişimcilerin, enflasyon, kaynakların yanlış kullanımı, yönetim eksiklikleri, işsizlik gibi önemli konuları ifade ettikleri görülmektedir. Girişimcilik faaliyeti istihdamı arttıran ve dolayısıyla işsizliği azaltan bir faaliyettir. Kadın girişimcilerin bu bilinçle hareket ederek ekonomiye bu bağlamda katkı sağladıkları söylenebilir. Bu doğrultuda kadın girişimcilerin istihdama ve işsizliğe yönelik daha fazla katkı sağlamalarının yollarını araştırmaları önemli olduğu düşünülmektedir.

Bütçe yapma alışkanlığına ve hangi periyotlarla bütçe yapıldığına ilişkin bulgulara bakıldığı zaman kadın girişimcilerin yarısından fazlasının böyle bir alışkanlığı olduğu belirlenmiştir.

Finansal okuryazarlık bireylerin bütçe durumları ile ilgili bilgi sahibi olup bu bilgiyi etkili ve verimli bir şekilde yönetmesi olarak kabul edilmektedir. Bu açıklamaya dayanarak kadın girişimcilerin yarısından fazlasının bütçe alışkanlığının değil tamamının böyle bir alışkanlığa sahip olması beklenen ve olması gereken bir durum olduğu düşünülmektedir, çünkü gelirinize ilgili bilgi sayesinde kaynaklarınızı daha etkin kullanma imkânı elde edilebilir. Bu açıklamalar ışığında kadın girişimcilerden önemli bir kısmının böyle bir fırsattan yoksun olduğu, bu durumun geliştirilmesi gerektiği ve bu şekilde başarının daha kolay yakalanacağı ifade edilebilir.

Bütçede en fazla yer kaplayan harcama kalemlerine ilişkin bulgulara bakıldığında kadın girişimcilerin bütçelerinin daha çok katlanmaları gereken çeşitli masraflara yönelik kalemlerden oluştuğu görülmektedir. Aslında girişimcilik yenilikleri ve değişimleri gerçekleştirme vasıtasıdır. Bu bağlamda kadın girişimcilerden yenilikler yapabilmek için Ar-Ge faaliyetlerine ayırdıkları bütçenin ifade edilmesi

beklenmektedir fakat yenilik yapmak kolay değildir ve çok maliyetlidir. Bunun yanında kadınların göstermiş oldukları girişimcilik faaliyeti daha küçük çaplı olduğu ve kadınları girişimciliğe iten nedenlerin daha çok ailelerin bütçesine katkı sağlamak olduğu faktörü de göz önünde bulundurulduğunda böyle bir bulgunun anlamlı bir bulgu olduğu söylenebilir.

Tasarruf yapıp yapılmadığı ve ay içinde gelirin belli miktarını kullanmadan mutlaka tasarruf için ayırıp ayırmadığına ilişkin bulgulara göre kadın girişimcilerin çok büyük bir çoğunluğu tasarruf yapmadığı/yapamadığından bahsetmiştir. Böyle bir bulgu kadınların girişimcilik faaliyetlerinin küçük olduğu ve tasarruf yapacak kadar gelir elde edemediklerinden dolayı çıktığını söylemek mümkündür. Dolayısıyla kadın girişimciler maliyetlerini karşılayabilmekte ve rekabet ederek faaliyetlerinin devamlılığını sağlamaya çalıştıkları söylenebilir.

Finansal konulardaki bilgi kaynaklarınız nelerdir? Sorusuna ilişkin bulgulara bakıldığında kadın girişimcilerin özellikle bilgi ve iletişim teknolojilerinin haber kaynağı olduğu görülmüştür. Bu konuda farklı finans kaynaklarından bilgi almaları ve bu kaynaklar arasında kıyaslamalar yaparak daha doğru bilgiye ulaşmaları önerilebilir.

Araştırmaya katılan kadın girişimcilerden önemli bir kısmı finansal okur-yazarlık kavramını daha önce duyduklarını belirtmişlerdir. Kadın girişimcilerin bu kavramı duymaları önemlidir fakat bu konuda eğitimler alarak ve bunu faaliyetlerine uyarlayarak başarılı olmaya çalışmalarının daha anlamlı olacağı söylenebilir.

Vadeli mevduat hesabındaki para istenilen zamanda çekilebilir mi, enflasyon kavramı için, fiyatlar genel düzeyindeki sürekli artışır şeklinde sorulan ve doğrumu yanlış mı şeklinde seçenklendirilen sorulara kadın girişimcilerin çoğu hayır cevabını vermiş fakat azımsanamayacak bir kısmı da evet cevabını vermiştir. Bu noktada temelde bazı kavramları ve uygulamaları bilmenin elzem bir durum olduğunu söylemek mümkündür. Bu bağlamda kadın girişimcilerin bilgi birikimlerini arttırmaları ve kendilerini geliştirmelerinin gerekli olduğu söylenebilir.

Ortaya çıkan bulgular bir bütün olarak değerlendirildiğinde kadın girişimcilerin finansal okuryazarlık becerilerinin olduğu fakat bunların geliştirilmesi gerektiği düşünülmektedir. Bilginin güç anlamına geldiği ve eksiklikleri tamamlamanın bir zorunluluk olduğu günümüzde bu konunun önemi özellikle girişimcilere anlatılmalıdır. Bunun için finansal okuryazarlıkla ilgili çeşitli eğitimler verilebilir.

Bu araştırmada bir ildeki kadın girişimciler ele alınmış ve sonuçlar bu bağlamda ortaya çıkmıştır. Farklı sektörlerde ve farklı illerde faaliyetini sürdüren kadın girişimcilerin finansal okuryazarlık düzeylerini belirlemek ve bu konuyu farklı konularla ilişkilendirmek gelecekte yapılacak çalışmalar için öneri olarak sunulabilir.

KAYNAKÇA

- Ahmetoğulları, K. ve Öcel, Y.(2021). Finansal Okuryazarlık İle Yaşam Tarzı Arasındaki İlişkinin İrdelenmesi, *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi*, 56(4), 2477-2497.
- Aslan, Ş. ve Atabey, A. (2007). “Küresel Rekabette Kadın Girişimcilerin Rolü ve Türk Kadın Girişimci Tipolojisi.” *Journal of Azerbaijani Studies*, 12(1-2), 1-17.
- Balaban, Ö. ve Okutan, E. (2021). Kadın Girişimcilerin Finansal Okuryazarlık Hakkındaki Görüşlerinin İncelenmesi. İçinde; *İş Yaşamında Kadın*, Ed. E. Kaygın, C. Kaygın, Gazi Kitabevi, Ankara, 103-124.
- Bedük, A. (2005). Türkiye’de Çalışan Kadın ve Kadın Girişimciliği, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 3, (12), 106-117.
- Boz, D. (2019). Kütahya İlinde Bulunan Özel Eğitim Kurumlarında Öğrenim Gören Öğrenci Velilerinin Finansal Okuryazarlık Düzeylerinin Belirlenmesi, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (82), 147- 160.
- Cansever, D. ve Kızıldağ, D. (2021). Kadın Girişimcilerin Finansal Sosyalleşimini Ve Finansal Okuryazarlığı Üzerine İzmir İlinde Bir Araştırma, *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 14(3) ,881–905.
- Cardella, G.M., Hernandez Sanchez, B.R., Sanchez Garcia, J.C. (2020). Women Entrepreneurship: A Systematic Review to Outline the Boundaries of Scientific Literature, *Systematic Review*, 11,(1557) , 1-18.

- Ecevit, Y. (1993). *Kadın Girişimciliğın Yaygınlaşmasına Yönelik Bir Model Önerisi*”, Kadın Girişimciliğė Özendirme ve Destekleme Paneli Bildiriler ve Tartışmalar, Devlet Bakanlığı Kadın ve Sosyal Hizmetler Müsteşarlığı Kadının Statüsü ve Sorunları Genel Müdürlüğü, Eğitim Serisi
- Ergün, B., Şahin, A. Ergin, E. (2014). Finansal Okuryazarlık: İşletme Bölümü Öğrencileri Üzerine Bir Çalışma, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 7, (34), 847-864.
- Erim, G. (2018). *Ekonomik Geleceği Şekillendirme Becerisi: Finansal Okuryazarlık*, Konya ticaret odası, Araştırma Raporu Ekonomik Araştırmalar ve Proje Müdürlüğü, Konya.
- Filizöz, B. ve Yaraş, D. (2020). Kadın Girişimci Profiline Belirlenmesine Yönelik TR72 Bölgesinde Bir Araştırma, *Girişimcilik İnovasyon ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi*, 4(8), 179-196.
- Gutnu, M.M. ve Cihangir, M. (2015). Finansal Okuryazarlık: Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Personeli Üzerinde Bir Araştırma, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3, (10) ,415-424.
- Güler, E. (2015). *Hane Halkının Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Belirlenmesi Üzerine Bir Araştırma: Sakarya İli Örneđi*, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Sakarya.
- Kaciak, E. ve Welsh, D. H. B. (2020). Women entrepreneurs and work–life interface: The impact of sustainable economies on success, *Journal of Business Research*, 112 (2020), 281–290.
- Karakulle, İ. ve Tan, F.Z. (2018). Finansal Okuryazarlık İle Kredi Kartı Tutumu Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*,: 6 (69) , 461-477.
- Karakuş, T.F. ve Doğukanlı, H. (2021). Genel Olarak Finansal Okuryazarlık: Adana İli’nde Bir Araştırma, *Çukurova Üniversitesi İİBF Dergisi*,:25 (1), 47-72.
- Keskin, S. (2014). Türkiye’de Kadın Girişimcilerin Durumu, *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi* 9(1) ,71-94.
- Kıran, F. ve Çetinkaya Bozkurt, Ö. (2019). Finansal Okuryazarlık Seviyesinin Demografik Değişkenlere Göre İncelenmesi: Batı Akdeniz Girişimcileri Üzerine Bir Araştırma, *Girişimcilik ve İnovasyon Yönetimi Dergisi*, 8,2, 68-96.
- Koca Ballı, A.İ. (2015). *Duygusal Zeka, Stresle Başa Çıkma Yöntemleri, Liderlik Davranışları Ve İşletme Performansı Arasındaki İlişkinin Analizi: Kadın Girişimciler Üzerine Bir Çalışma*, [Yayınlanmamış Doktora Tezi] Çukurova Üniversitesi.
- Nayır, D.Z. (2008). İş ve Ailesi Arasındaki Kadın: Tekstil ve Bilgi İşlem Girişimcilerinin Rol Çatışmasına Getirdikleri Çözüm Stratejileri, *Ege Akademik Bakış*, 8 (2), 631-650.
- Oktay, M. ve Kandil Göker, İ.E. (2020). Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Bireylerin Tasarruf Eğilimi Üzerindeki Etkisi: Kırıkkale Üniversitesi Akademik ve İdari Personeli Üzerine Bir Araştırma, *İşletme Akademisi Dergisi* 2020, 1 (1), 34-55.
- Özdemir, F.S., Bengü, H., Bulut, E., Çelik, S., (2021). Bilim İnsanlarının Finansal Okuryazarlık Tutum ve Davranışları Üzerine Bir Araştırma: Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Örneđi, *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 21 (2), 449-482.
- Öztürk, E. ve Demir, Y. (2015). Finansal Okuryazarlık ve Para Yönetimi: Süleyman Demirel Üniversitesi Akademik Personel Üzerine Bir Uygulama, *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, 68, 113-134.
- Saçak Düzgün, S. (2021). COVID-19 Salgın Döneminde Türkiye’de Kadın Girişimcilik Yazını, *Girişimcilik İnovasyon ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi*, 5 (10), 148-165.
- Sakınç, S.Ö. (2018). Tasarrufları Deđerlendirmede Finansal Okuryazarlığın Önemi Ve Bir Uygulama, *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8 (16), 539-556.
- Sallan Gül, S. ve Altındal, Y. (2016). Türkiye’de kadın girişimciliğinin serüveni: başarı mümkün mü? *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 21(4), 1361-1377.
- Salman, Ü. N. ve Esmeray, A. (2020). Finansal Okuryazarlık: Muhasebe ve Finansman Eğitimi Alan Öğrencilere Yönelik Bir Araştırma, *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 12 (2), 2002-2016.

- Soysal, A. (2010). Türkiye'de Kadın Girişimciler: Engeller ve Fırsatlar Bağlamında Bir Değerlendirme. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 65(1), 83-114.
- Temizel, F., ve Bayram, F. (2011). Finansal Okuryazarlık: Anadolu Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi (İİBF) Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma, *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 12 (1), 73-86.
- Uraz Kaya, I. ve Kılıç, M. (2021). Finansal Okuryazarlık ve Dijitalleşme: Ölçek Geliştirme Üzerine Bir Çalışma, *İktisadi İdari Ve Siyasal Araştırmalar Dergisi*, 15, 296-315.
- Yang, X., Huang, Y., Gao, M. (2020). Can digital financial inclusion promote female entrepreneurship? Evidence and mechanisms, *North American Journal of Economics and Finance*, 63 (2022),101800. 1-16.
- Yıldırım, i. ve Çıkmaz, E. (2016). Kadın Girişimcilerin, Kamu Kurum Ve Kuruluşlarından Destek Alma Sürecinde Karşılaştıkları Sorunlar: Gaziantep İlinde Nitel Bir Değerlendirme, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9 (47), 977-985.
- Yılmaz ve Tunce (2017). Finansal Okuryazarlık Düzeyinin Belirlenmesi: Dicle Üniversitesi İİBF Öğrencilerine Yönelik Bir Araştırma, *Dicle Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 7 (14), 301-312.
- Yılmaz, S.E. ve Karaçelebi, F. (2020). Kadın Girişimcilerin Girişim Süreçleri Üzerine Bir Araştırma, *İş ve İnsan Dergisi | The Journal of Human and Work*, 7 (2), 283-293.